

Bruxelles, 24. studenoga 2022.
(OR. en)

15171/22

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0018(COD)**

**CODEC 1829
CODIF 28
TRANS 739
SOC 651
PE 142**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika (kodificirani tekst)
– ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu
(Strasbourg, od 21. do 24. studenoga 2022.)

I. UVOD

Vijeće, Europski parlament i Komisija uspostavili su niz neformalnih kontakata s ciljem postizanja dogovora o navedenom predmetu u prvom čitanju.

U tom je kontekstu izvjestitelj Angel DZHAMBAZKI (ECR, BG) predstavio izvješće u ime Odbora za pravna pitanja (JURI). Jedan amandman u obliku dopune izvješću predstavljen je na plenarnoj sjednici.

II. GLASOVANJE

Na plenarnoj sjednici 22. studenoga 2022. jedinstvenim glasovanjem usvojena je dopuna izvješću.

Usvojeni tekst i zakonodavna rezolucija predstavljaju stajalište Europskog parlamenta u prvom čitanju kako je navedeno u Prilogu ovom dokumentu.

Stajalište Parlamenta odražava prethodni dogovor institucija. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

P9_TA(2022)0397

Vozači određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika: početne kvalifikacije i periodično osposobljavanje (kodificirani tekst)

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 22. studenoga 2022. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika (kodificirani tekst) (COM(2021)0034 – C9-0008/2021 – 2021/0018(COD))

(Redovni zakonodavni postupak – kodifikacija)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0034),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 91. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C9-0008/2021),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 24. veljače 2021.¹,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 20. prosinca 1994. o ubrzanju metodi rada za službeno kodificiranje zakonodavnih tekstova²,
 - uzimajući u obzir članke 109. i 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A9-0267/2022),
- A. budući da se, prema mišljenju Savjetodavne radne skupine pravnih službi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, dotični prijedlog ograničava samo na kodifikaciju postojećih tekstova bez suštinskih promjena;
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

¹ SL C 155, 30.4.2021., str. 78.

² SL C 102, 4.4.1996., str. 2.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 22. studenoga 2022. radi donošenja Direktive (EU) 2022/... Europskog parlamenta i Vijeća o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika

(kodificirani tekst)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ SL C 155, 30.4.2021., str. 78.

² Stajalište Europskog parlamenta od 22. studenoga 2022.

budući da:

- (1) Direktiva 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ značajno je izmijenjena nekoliko puta². Radi jasnoće i racionalnosti tu bi direktivu trebalo kodificirati.
- (2) U Bijeloj knjizi od 28. ožujka 2011., naslovljenoj „Plan za jedinstveni europski prometni prostor – Ususret konkurentnom prometnom sustavu u kojem se učinkovito gospodari resursima”, Komisija je utvrdila cilj „nulta vizija” prema kojem bi se Unija do 2050. trebala približiti nultoj stopi smrtno stradalih u cestovnom prometu.

¹ Direktiva 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika, o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i Direktive Vijeća 91/439/EEZ te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 76/914/EEZ (SL L 226, 10.9.2003., str. 4.).

² Vidi Prilog IV. dio A.

- (3) Komisija je u svojoj komunikaciji o smjernicama politike u području sigurnosti prometa na cestama za razdoblje 2011. – 2020., naslovljenoj „Ususret sigurnom europskom cestovnom prostoru: smjernice politike u području sigurnosti prometa na cestama za razdoblje 2011. – 2020.“, predložila cilj daljnjeg smanjenja za polovicu ukupnog broja smrtno stradalih na cestama u Uniji do 2020., počevši od 2010. Kako bi postigla taj cilj Komisija je utvrdila sedam strateških ciljeva, uključujući poboljšanje edukacije i osposobljavanja sudionika u cestovnom prometu i zaštitu ranjivih sudionika u cestovnom prometu.
- (4) Na sastanku održanom 23. i 24. listopada 2014. Europsko vijeće podržalo je obvezujući cilj smanjenja domaćih emisija stakleničkih plinova u cjelokupnom gospodarstvu od najmanje 40 % do 2030. u odnosu na 1990. Taj će cilj smanjenja emisija pomoći u postizanju dugoročnih ciljeva Pariškog sporazuma donesenoga 2015. u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama¹ te bi svi gospodarski sektori trebali pridonijeti njegovu ostvarivanju. Prometni sektor iziskuje sveobuhvatan pristup promicanju smanjenja emisija i energetske učinkovitosti. Trebalo bi postići napredak prema mobilnosti s niskim razinama emisija, između ostalog i s pomoću istraživanja te primjene tehnoloških dostignuća koja su već raspoloživa. Potrebno je odgovarajuće osposobljavanje vozača kako bi vozili na što učinkovitiji način.

¹ SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

- (5) Kako bi se vozačima omogućilo ispunjavanje zahtjeva povezanih s tržištem cestovnog prometa, pravila Unije o minimalnoj razini osposobljenosti za vozače u cestovnom prometu trebala bi vrijediti za sve vozače bez obzira na to jesu li samozaposleni ili plaćeni radnici te obavljaju li prijevoz za vlastite potrebe ili prijevoz uz naknadu.
- (6) Cilj pravila Unije o minimalnoj razini osposobljenosti za vozače u cestovnom prometu je osigurati da je vozač na temelju svoje kvalifikacije osposobljen i za pristup prijevoznoj djelatnosti i za njezino obavljanje.

- (7) Određenije, obveza posjedovanja početne kvalifikacije i obavljanja periodičnog osposobljavanja namijenjena je poboljšanju sigurnosti prometa na cestama i sigurnosti vozača, uključujući tijekom aktivnosti koje vozač obavlja kada vozilo miruje. Nadalje, moderna narav zanimanja vozača trebala bi pobuditi interes mladih za to zanimanje, što bi trebalo doprinijeti zapošljavanju novih vozača u razdobljima njihova pomanjkanja.
- (8) Kako bi se spriječili nejednaki uvjeti tržišnog natjecanja, ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na prijevoznu djelatnost koju obavljaju kako državljani država članica tako i državljani trećih zemalja koji su zaposleni u poduzeću sa sjedištem u državi članici ili za njega rade.
- (9) U svrhu poštivanja načela prava Unije , poželjno je da se iz primjene ove Direktive izuzmu vozači vozila koja se koriste za obavljanje prijevoza kada se procijeni da će to imati manji utjecaj na sigurnost prometa na cestama ili ako bi zahtjevi iz ove Direktive predstavljali nesrazmjeran ekonomski ili socijalni teret.

- (10) Određena izuzeća trebalo bi propisati u vezi sa situacijama kada upravljanje vozilom nije vozačeva glavna djelatnost i kada bi zahtijevanje usklađivanja sa zahtjevima ove Direktive predstavljalo nerazmjerno opterećenje za vozače. U načelu, upravljanje vozilom ne smatra se vozačevom glavnom djelatnošću kada ono čini manje od 30 % radnog vremena unutar mjesec dana.
- (11) Ako se upravljanje vozilom odvija rijetko, u ruralnim područjima i ako vozilom upravljaju vozači koji opskrbljuju vlastito poduzeće, trebalo bi primjenjivati izuzeća pod uvjetom da je sigurnost prometa na cestama i dalje osigurana. Zbog različitih uvjeta u ruralnim područjima Unije u geografskom i klimatskom pogledu te u pogledu gustoće naseljenosti, države članice trebale bi imati diskrecijsko pravo pri određivanju može li se takvo upravljanje vozilom smatrati povremenim i utječe li takvo izuzeće na sigurnost prometa na cestama, primjerice s obzirom na vrstu ceste, opseg prometa ili prisutnost ranjivih sudionika u cestovnom prometu.

- (12) S obzirom na to da se udaljenosti koje osobe zaposlene u poljoprivredi, hortikulturi, šumarstvu, ratarstvu i ribarstvu, koje su izuzete od ove Direktive, moraju prijeći u sklopu svojeg posla razlikuju diljem Unije, trebalo bi prepustiti državama članicama da u svojem nacionalnom pravu utvrde najveće dopuštene udaljenosti na koje se primjenjuju izuzeća, izračunane od mjesta na kojem se nalazi poduzeće.
- (13) Kao dokaz da vozač ispunjava svoje obveze, države članice trebale bi vozačima izdati svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti (SSO) kojima se dokazuje njihova početna kvalifikacija ili periodično osposobljavanje.
- (14) Države članice trebale bi, radi olakšanja provedbe odredaba koje se odnose na početnu kvalifikaciju, moći odabrati između nekoliko mogućnosti.

- (15) Kako bi zadržali svoju vozačku kvalifikaciju, sadašnji bi vozači trebali obavljati periodično ponovno osposobljavanje iz vještina ključnih za njihovo zanimanje.
- (16) Od onih vozača koji su izuzeti od obveze stjecanja početne kvalifikacije trebalo bi ipak zahtijevati da, neovisno o tome što se i dalje koriste tim izuzećem, obave periodično osposobljavanje kako bi osigurali ažurnost svojeg znanja o pitanjima koja su ključna za njihov rad.
- (17) Minimalni zahtjevi koje je potrebno ispuniti u pogledu početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja odnose se na sigurnosna pravila koja treba poštovati tijekom vožnje i mirovanja vozila. Razvoj defenzivne vožnje – predviđanje opasnosti, poštivanje drugih sudionika u cestovnom prometu – koji ide ruku pod ruku s racionalnom potrošnjom goriva, trebao bi imati pozitivan utjecaj i na društvo i na sâm sektor cestovnog prometa.

- (18) Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na stečena prava vozača koji je vozačku dozvolu potrebnu za obavljanje djelatnosti vozača dobio prije datuma utvrđenog za dobivanje SSO-a kojom se dokazuje odgovarajuća početna kvalifikacija ili periodično osposobljavanje.
- (19) Tečajeve osposobljavanja propisane za stjecanje početne kvalifikacije i obavljanje periodičnog osposobljavanja trebali bi moći organizirati samo centri za osposobljavanje koje su odobrila nadležna tijela država članica. Kako bi se osigurala kvaliteta takvih odobrenih centara, nadležna bi tijela trebala utvrditi usklađene kriterije za njihovo odobravanje, uključujući uspostavljenu visoku razinu profesionalnosti.
- (20) Za organiziranje provjera propisanih u vezi s početnom kvalifikacijom i periodičnim osposobljavanjem trebala bi biti ovlaštena ne samo nadležna tijela država članica, nego i svaki subjekt koji država članica odredi. S obzirom na važnost ove Direktive za sigurnost prometa na cestama i jednakost uvjeta tržišnog natjecanja, nadležna tijela država članica trebala bi nadzirati navedene provjere.

- (21) Države članice trebale bi propisati obvezu obavljanja prvog tečaja periodičnog osposobljavanja i izdati odgovarajući SSO u roku od pet godina od datuma izdavanja SSO-a kojim se dokazuje početna kvalifikacija ili u roku od pet godina od isteka roka u kojem određeni vozači mogu ostvariti svoja stečena prava. Isto tako trebala bi postojati mogućnost skraćanja ili produljenja navedenih rokova. Nakon prvog tečaja periodičnog osposobljavanja, vozač bi svakih pet godina trebao obaviti periodično osposobljavanje.
- (22) Kao dokaz da vozač koji je državljanin države članice ima jedan od SSO-a predviđenih ovom Direktivom te kako bi se olakšalo međusobno priznavanje različitih SSO-a, države članice trebale bi unijeti u tu svrhu utvrđenu, usklađenu oznaku Unije , kao i rok njezine valjanosti, u vozačku dozvolu ili u vozačku karticu o kvalifikacijama koju države članice međusobno priznaju, a čiji je standardni obrazac prikazan u Prilogu II. ovoj Direktivi. S obzirom na važnost prava koja se tom karticom dodjeljuju za sigurnost prometa na cestama i jednakost uvjeta tržišnog natjecanja, ta kartica trebala bi ispunjavati iste zahtjeve u vezi sa zaštitom od krivotvorenja kao i vozačka dozvola.

- (23) Države članice trebale bi u suradnji s Komisijom elektroničkim putem razmjenjivati informacije o SSO-ovima. Trebale bi razviti potrebnu elektroničku platformu vodeći računa o analizi troškova i koristi koju je provela Komisija, uključujući mogućnost proširenja mreže EU-a za vozačke dozvole uspostavljene Direktivom 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹. Uz druge koristi, to će omogućiti državama članicama da lako pristupaju informacijama o završenom osposobljavanju koje nije dokumentirano u vozačkoj dozvoli vozača. Važno je da države članice i Komisija ulože napore u daljnji razvoj te funkcije s ciljem ostvarivanja pristupa u stvarnom vremenu tijekom provjera na cesti.
- (24) Uzimajući u obzir razvoj na području osposobljavanja i edukacije te s ciljem povećanja doprinosa ove Direktive sigurnosti prometa na cestama i relevantnosti osposobljavanja za vozače, u tečajevima osposobljavanja trebalo bi obraditi predmete koji se odnose na sigurnost prometa na cestama, kao što su uočavanje opasnosti; zaštita ranjivih sudionika u cestovnom prometu, a posebno pješaka, biciklista i osoba s ograničenom pokretljivošću; učinkovita vožnja u smislu potrošnje goriva; vožnja u ekstremnim vremenskim uvjetima i izvanredni prijevozi. U tom kontekstu tečajevi bi također trebali obuhvaćati inteligentne prometne sustave te bi se trebali razvijati kako bi ostali ukorak s tehnološkim promjenama.

¹ Direktiva 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o vozačkim dozvolama (SL L 403, 30.12.2006., str. 18.).

- (25) Državama članicama trebalo bi dati jasnu mogućnost da unaprijede i moderniziraju prakse osposobljavanja primjenom alata informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT), kao što su e-učenje i kombinirano učenje, tijekom dijela osposobljavanja, pri čemu istodobno osiguravaju kvalitetu osposobljavanja. Pri unaprjeđivanju i modernizaciji prakse osposobljavanja s pomoću alata ICT-a važno je voditi računa o činjenici da pojedine specifične teme, na primjer postavljanje lanaca za snijeg ili osiguravanje tereta ili pak drugi elementi osposobljavanja za koje je važan praktični aspekt, zahtijevaju praktično osposobljavanje te ih se ne može na odgovarajući način obuhvatiti takvim alatima za učenje. Praktično osposobljavanje moglo bi se sastojati od upravljanja vozilom, ali ne nužno. Znatan dio osposobljavanja koje se zahtijeva u skladu s ovom Direktivom trebao bi se provoditi u odobrenom centru za osposobljavanje.
- (26) Kako bi se osigurala dosljednost između različitih oblika osposobljavanja koji se zahtijevaju na temelju prava Unije, države članice trebale bi imati mogućnost kombiniranja različitih vrsta relevantnog osposobljavanja: primjerice, trebale bi moći kombinirati osposobljavanje o prijevozu opasnih tvari, o podizanju svijesti o invaliditetu ili o prijevozu životinja, s osposobljavanjem predviđenim u ovoj Direktivi.

- (27) Kako bi se spriječilo da razlike u praksama koje države članice primjenjuju ometaju uzajamno priznavanje i ograničavaju pravo vozača na obavljanje periodičnog osposobljavanja u državi članici u kojoj rade, od tijela države članice trebalo bi zahtijevati da, u slučaju da se završeno osposobljavanje ne može unijeti u vozačku dozvolu, izdaju vozačku karticu o kvalifikacijama, u obliku koji je propisan standardnim obrascem prikazanim u Prilogu II. ovoj Direktivi, kojom će se osigurati uzajamno priznavanje za svakog vozača koji ispunjava zahtjeve ove Direktive.
- (28) Upotreba potvrda za vozače kao dokaza o usklađenosti vozača iz trećih zemalja sa zahtjevima u pogledu osposobljavanja mogla bi predstavljati prepreku za vozače kada prijevoznik vrati potvrdu tijelima koja su je izdala, posebno kada se ti vozači žele zaposliti u drugoj državi članici. Kako bi se izbjegle situacije u kojima vozači u takvim okolnostima moraju ponoviti osposobljavanje pri novom zapošljavanju, države članice trebale bi poticati suradnju i razmjenu informacija o kvalifikacijama vozača.

- (29) Trebalo bi propisati posebne odredbe u vezi s izdavanjem svjedodžbi za vozače na koje se ova Direktiva odnosi, a koji su državljani trećih zemalja.

- (30) Kako bi se ova Direktiva prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s izmjenama priloga I. i II. ovoj Direktivi. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (31) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno utvrđivanje standarda koji se primjenjuje diljem Unije za početnu kvalifikaciju i periodično osposobljavanje vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog prekogranične prirode cestovnog prometa i pitanja koja se trebaju riješiti ovom Direktivom on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (32) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datuma početka primjene direktiva, koji su navedeni u dijelu B Priloga IV.,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Područje primjene

Ova se Direktiva primjenjuje na vožnju koju obavljaju:

- (a) državljani države članice, i
- (b) državljani trećih zemalja koji su zaposleni u poduzeću sa sjedištem u državi članici ili koji za njega rade

(dalje u tekstu „vozači”) koji obavljaju cestovni prijevoz na javnim cestama unutar Unije i pritom upravljaju:

- vozilima za koja je potrebna vozačka dozvola kategorije C1, C1 + E, C ili C + E, kako su definirane u Direktivi 2006/126/EZ, ili vozačka dozvola koja se priznaje kao istovjetna,
- vozilima za koja je potrebna vozačka dozvola kategorije D1, D1 + E, D ili D + E, kako su definirane u Direktivi 2006/126/EZ, ili vozačka dozvola koja se priznaje kao istovjetna.

Za potrebe ove Direktive upućivanja na kategorije vozačkih dozvola koje sadržavaju znak plus („+”) čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga III ovoj Direktivi.

Članak 2.

Izuzeca

1. Ova se Direktiva ne primjenjuje na vozače vozila:
 - (a) čija najveća dopuštena brzina ne prelazi 45 km/h;
 - (b) kojima se koriste ili ih nadziru oružane snage, civilna zaštita, vatrogasne službe, snage odgovorne za održavanje javnog reda i mira te službe hitne pomoći, kada se prijevoz obavlja za potrebe zadaća povjerenih navedenim službama;
 - (c) na kojima se obavljaju ispitivanja na cesti u svrhu tehničkog razvoja, popravka ili održavanja, ili vozače novih ili prerađenih vozila koja još nisu stavljena u promet;
 - (d) za koja je potrebna vozačka dozvola kategorije D ili D1 i kojima upravlja osoblje koje se bavi održavanjem, bez putnika, prema centru za održavanje smještenom u blizini najbliže baze za održavanje kojom se koristi prijevoznik ili iz njega, pod uvjetom da upravljanje tim vozilom nije vozačeva glavna djelatnost;

- (e) koja se upotrebljavaju u hitnim intervencijama ili u spasilačkim misijama, uključujući vozila koja se upotrebljavaju pri nekomercijalnom prijevozu humanitarne pomoći;
- (f) koja se upotrebljavaju za obuku vozača i vozački ispit svake osobe koja želi ishoditi vozačku dozvolu ili svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti („SSO”) u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1., pod uvjetom da se ta vozila ne upotrebljavaju za komercijalni prijevoz robe i putnika;
- (g) koja se upotrebljavaju za nekomercijalni prijevoz putnika ili robe;
- (h) kojima se prevozi materijal, oprema ili strojevi koje vozači upotrebljavaju tijekom rada, pod uvjetom da upravljanje tim vozilom nije vozačeva glavna djelatnost.

U pogledu prvog podstavka točke (f), ova Direktiva ne primjenjuje se na osobe koje žele ishoditi vozačku dozvolu ili SSO u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. kada te osobe tijekom učenja kroz rad obavljaju dodatno vozačko osposobljavanje, pod uvjetom da su te osobe u pratnji druge osobe koja posjeduje SSO ili instruktora vožnje, za kategoriju vozila koje se upotrebljava u svrhu utvrđenu u toj točki.

2. Ova Direktiva ne primjenjuje se ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) vozači vozilima prometuju u ruralnim područjima radi opskrbe vlastitog poduzeća;
 - (b) vozači ne nude usluge prijevoza;
 - (c) države članice smatraju da se dotični prijevoz obavlja povremeno i nema utjecaja na sigurnost prometa na cestama.
3. Ova Direktiva ne primjenjuje se na vozače vozila koja upotrebljavaju ili bez vozača unajmljuju poljoprivredna, hortikultura, šumarska, ratarska ili ribarska poduzeća za prijevoz robe, kao dio vlastite poduzetničke djelatnosti, osim ako je upravljanje tim vozilom dio vozačeve glavne djelatnosti ili ako se tijekom vožnje premaši u nacionalnom pravu utvrđena udaljenost od mjesta na kojem se nalazi poduzeće koje vozilo ima u vlasništvu, najmu ili zakupu.

Članak 3.

Kvalifikacija i osposobljavanje

1. Uvjet za obavljanje vožnje iz članka 1. stjecanje je početne kvalifikacije i periodično osposobljavanje. U tu svrhu države članice dužne su osigurati:

(a) sustav početne kvalifikacije

Države članice odabiru jednu od sljedećih dviju opcija:

i. opcija koja obuhvaća i pohađanje tečaja i provjeru znanja

U skladu s odjeljkom 2. točkom 2.1. Priloga I., ova vrsta početne kvalifikacije uključuje obvezno pohađanje tečaja tijekom određenog vremena. Tečaj završava provjerom znanja. Nakon uspješno obavljene provjere znanja, kvalifikacija se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 6. stavkom 1. točkom (a);

- ii. opcija koja obuhvaća samo provjeru znanja te provjeru vještina i ponašanja

U skladu s odjeljkom 2. točkom 2.2. Priloga I., ova vrsta početne kvalifikacije ne uključuje obvezno pohađanje tečaja, nego samo provjeru znanja i provjeru vještina i ponašanja. Nakon uspješno obavljene provjere znanja i provjere vještina i ponašanja, kvalifikacija se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 6. stavkom 1. točkom (b).

Međutim, država članica može ovlastiti vozača da upravlja vozilom na njezinom državnom području i prije nego što dobije SSO ako vozač pohađa nacionalni tečaj stručnog osposobljavanja u trajanju od najmanje šest mjeseci tijekom razdoblja od najviše tri godine. U okviru navedenog tečaja stručnog osposobljavanja, provjere znanja iz podtočaka i. i ii. mogu se obavljati postupno;

- (b) sustav periodičnog osposobljavanja

U skladu s odjeljkom 4. Priloga I., periodično osposobljavanje uključuje obvezno pohađanje tečaja. Ono se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 8. stavkom 1.

- 2. Države članice mogu isto tako predvidjeti sustav ubrzanog stjecanja početne kvalifikacije, kako bi vozač morao upravljati vozilom u slučajevima iz članka 5. stavka 2. točke (a) podtočke ii., članka 5. stavka 2. točke (b), članka 5. stavka 3. točke (a) podtočke i. te članka 5. stavka 3. točke (b).

U skladu s odjeljkom 3. Priloga I., ubrzano stjecanje početne kvalifikacije uključuje obvezno pohađanje tečaja. Ono završava provjerom znanja. Nakon uspješno obavljene provjere znanja, kvalifikacija se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 6. stavkom 2.

3. Države članice mogu vozače koji su dobili svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti predviđene u Uredbi (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹ izuzeti od provjera znanja iz stavka 1. točke (a) podtočaka i. i ii. te stavka 2. ovog članka iz predmeta obuhvaćenih provjerom znanja predviđenom u toj uredbi i, prema potrebi, pohađanja odgovarajućeg dijela tečaja.

Članak 4

Stečena prava

Sljedeći vozači izuzeti su od obveze stjecanja početne kvalifikacije:

- (a) vozači koji imaju vozačku dozvolu kategorije D1, D1 + E, D ili D + E ili vozačku dozvolu koja se priznaje kao istovjetna, izdanu najkasnije 9. rujna 2008. ;
- (b) vozači koji imaju vozačku dozvolu kategorija C1, C1 + E, C ili C + E ili vozačku dozvolu koja se priznaje kao istovjetna, izdanu najkasnije 9. rujna 2009. .

¹ Uredba (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ (SL L 300, 14.11.2009., str. 51.).

Članak 5.

Početna kvalifikacija

1. Za pristup obavljanju početne kvalifikacije nije potrebno prethodno dobiti odgovarajuću vozačku dozvolu.
2. Vozači vozila namijenjenih za prijevoz robe smiju upravljati vozilom:
 - (a) od navršenih 18 godina:
 - i. vozilom kategorija vozačke dozvole C i C + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 1.;
 - ii. vozilom kategorija vozačke dozvole C1 i C1 + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 2.;
 - (b) od navršene 21 godine vozilom kategorija vozačke dozvole C i C + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 2.
3. Vozači vozila namijenjenih za prijevoz putnika smiju upravljati vozilom:

(a) od navršene 21 godine:

- i. vozilom kategorija vozačke dozvole D i D + E za linijski prijevoz putnika do 50 kilometara udaljenosti i vozilom kategorija vozačke dozvole D1 i D1 + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 2.

Svaka država članica može vozača vozila iz jedne od tih kategorija ovlastiti da upravlja takvim vozilima na njezinu području od navršene 18. godine ako ima SSO iz članka 6. stavka 1.;

- ii. vozilom kategorija vozačke dozvole D i D + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 1.

Svaka država članica može vozača vozila iz jedne od tih kategorija ovlastiti da upravlja takvim vozilima na njezinu području od navršene 20. godine ako ima SSO iz članka 6. stavka 1. Navedena se dobna granica može spustiti na 18 navršenih godina ako vozač upravlja takvim vozilima bez putnika;

(b) od navršene 23. godine vozilom kategorija vozačke dozvole D i D + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 2.

4. Ne dovodeći u pitanje dobne granice utvrđene u stavku 2. ovog članka, vozači koji obavljaju prijevoz robe i imaju SSO iz članka 6. za jednu od kategorija vozila predviđenih stavkom 2. ovog članka nisu obvezni imati SSO za neku od drugih kategorija vozila iz tog stavka.

Ove se odredbe primjenjuju pod istim uvjetima i na vozače koji obavljaju prijevoz putnika u kategorijama vozila iz stavka 3.

5. Vozači koji obavljaju prijevoz robe i koji svoju djelatnost proširuju ili mijenjaju kako bi prevozili putnike, ili obrnuto, te koji imaju SSO iz članka 6. ne trebaju ponavljati zajedničke dijelove početne kvalifikacije, nego samo dijelove koji su specifični za novu kvalifikaciju.

Članak 6.

SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija

1. SSO može se izdati radi potvrđivanja početne kvalifikacije sljedećim okolnostima:

(a) SSO izdan na temelju pohađanja tečaja i provjere znanja

U skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i., države članice zahtijevaju od kandidata za vozača pohađanje tečajeva u centrima za osposobljavanje koje su nadležna tijela odobrila u skladu s odjeljkom 5. Priloga I. „odobreni centri za osposobljavanje”. Ti tečajevi obuhvaćaju sve predmete navedene u odjeljku 1. Priloga I. Navedeno osposobljavanje završava uspješno obavljenom provjerom znanja utvrđenom u odjeljku 2. točki 2.1. Priloga I. Navedenu provjeru znanja organiziraju nadležna tijela država članica ili bilo koji subjekt koji ta tijela odrede, kako bi se utvrdilo ima li kandidat za vozača u pogledu predmeta iz odjeljka 1. Priloga I. razinu znanja koja se zahtijeva u tom odjeljku. Navedena tijela ili subjekti nadziru provjeru znanja te vozaču, ako je uspješno obavi, izdaju SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija.

(b) SSO izdan na temelju provjere znanja i provjere vještina i ponašanja

U skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii., države članice zahtijevaju od kandidata za vozača uspješno obavljanje provjere znanja i provjere vještina i ponašanja iz odjeljka 2. točke 2.2. Priloga I. Navedene provjere znanja organiziraju nadležna tijela država članica ili bilo koji subjekt koji ta tijela odrede, kako bi se utvrdilo ima li kandidat za vozača u pogledu predmeta iz odjeljka 1. Priloga I. razinu znanja koja se zahtijeva u tom odjeljku. Navedena tijela ili subjekti nadziru provjere te vozaču, ako ih uspješno obavi, izdaju SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija.

2. SSO se može izdati radi potvrđivanja ubrzanog stjecanja početne kvalifikacije.

U skladu s člankom 3. stavkom 2., države članice zahtijevaju od kandidata za vozača pohađanje tečajeva u odobrenim centrima za osposobljavanje. Ti tečajevi obuhvaćaju sve predmete navedene u odjeljku 1. Priloga I.

Navedeno osposobljavanje završava provjerom znanja iz odjeljka 3. Priloga I. Navedenu provjeru znanja organiziraju nadležna tijela država članica ili bilo koji subjekt koji ta tijela odrede, kako bi se utvrdilo ima li kandidat za vozača u pogledu prethodno navedenih predmeta razinu znanja koja se zahtijeva u odjeljku 1. Priloga I. Navedena tijela ili subjekti nadziru provjeru znanja te vozaču, ako je uspješno obavi, izdaju SSO kojim se potvrđuje ubrzano stjecanje početne kvalifikacije.

Članak 7.

Periodično osposobljavanje

Periodično osposobljavanje sastoji se od osposobljavanja koje imateljima SSO-a omogućuje ažuriranje znanja ključnih za njihov rad, s posebnim naglaskom na sigurnost prometa na cestama, zdravlje i sigurnost na radu te smanjenje utjecaja vožnje na okoliš.

Navedeno osposobljavanje organiziraju odobreni centri za osposobljavanje u skladu s odjeljkom 5. Priloga I. Osposobljavanje se sastoji od nastave u učionici, praktičnog osposobljavanja i, po mogućnosti, osposobljavanja s pomoću alata ICT-a ili upotrebe visokokvalitetnih simulatora. Ako se vozač zaposli u drugom poduzeću, već obavljeno periodično osposobljavanje uzima se u obzir.

Periodično osposobljavanje osmišljeno je na način da se njime produbljuju i revidiraju neki od predmeta navedenih u odjeljku 1. Priloga I. Ono mora obuhvaćati niz predmeta te uvijek mora uključivati najmanje jedan predmet koji se odnosi na sigurnost prometa na cestama. Predmetima osposobljavanja moraju se uzimati u obzir promjene u relevantnom zakonodavstvu i tehnologiji te, u najvećoj mogućoj mjeri, posebne potrebe vozača u pogledu osposobljavanja.

Članak 8.

SSO kojim se potvrđuje periodično osposobljavanje

1. Kada vozač završi periodično osposobljavanje iz članka 7., nadležna tijela država članica ili odobreni centar za osposobljavanje izdaju mu SSO kojim se potvrđuje da je periodično osposobljavanje završeno.
2. Imatelji SSO-a iz članka 6. moraju obaviti prvi tečaj periodičnog osposobljavanja u roku od pet godina od izdavanja navedenog SSO-a.

Države članice mogu skratiti ili produljiti rokove iz prvog podstavaka , među ostalim, kako bi se podudarali s datumom isteka razdoblja valjanosti vozačke dozvole. Međutim, navedeni rok ne smije biti kraći od tri godine ili dulji od sedam godina.

3. Vozač koji je obavio prvi tečaj periodičnog osposobljavanja iz stavka 2. ili u skladu s člankom 8. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b) Direktive 2003/59/EZ mora obaviti periodično osposobljavanje svakih pet godina prije isteka razdoblja valjanosti SSO-a kojim se potvrđuje da je periodično osposobljavanje završeno.
4. Imatelji SSO-a iz članka 6. ili SSO-a iz stavka 1. ovog članka te vozači iz članka 4. koji više ne obavljaju svoje zanimanje i ne ispunjavaju zahtjeve iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka dužni su, prije nego što ponovno započnu obavljati svoje zanimanje, obaviti periodično osposobljavanje.
5. Vozači koji obavljaju cestovni prijevoz robe ili putnika i koji su završili tečajeve periodičnog osposobljavanja za jednu od kategorija vozačkih dozvola predviđenih u članku 5. stavcima 2. i 3. izuzeti su od obveze pohađanja daljnjeg periodičnog osposobljavanja za bilo koju drugu kategoriju predviđenu u tim stavcima.

Članak 9.

Mjesto osposobljavanja

Vozači iz članka 1. točke (a) ove Direktive stječu početnu kvalifikaciju iz članka 5. ove Direktive u državi članiciu kojoj imaju uobičajeno boravište, kako je definirano u članku 12. Direktive 2006/126/EZ.

Vozači iz članka 1. točke (b) stječu početnu kvalifikaciju u državi članiciu kojoj poduzeće ima sjedište ili u državi članici koja im je izdala radnu dozvolu.

Vozači iz članka 1. točaka (a) i (b) obavljaju periodično osposobljavanje iz članka 7. u državi članici u kojoj imaju uobičajeno boravište ili u državi članici u kojoj rade.

Članak 10.

Oznaka Unije

1. Na temelju SSO-a kojim se potvrđuje početna kvalifikacija i SSO-a kojim se potvrđuje periodično osposobljavanje, nadležna tijela država članica, uzimajući u obzir članak 5. stavke 2. i 3. i članak 8. ove Direktive, navode usklađenu oznaku „95” Unije, predviđenu u Prilogu I. Direktivi 2006/126/EZ, pored odgovarajućih kategorija vozačkih dozvola:

- na vozačkoj dozvoli, ili
- na vozačkoj kartici o kvalifikacijama izrađenoj u skladu sa standardnim obrascem prikazanim u Prilogu II. ovoj Direktivi.

Ako nadležna tijela države članice u kojoj je ishođen SSO ne mogu u vozačkoj dozvoli navesti usklađenu oznaku Unije, ona vozaču izdaju vozačku karticu o kvalifikacijama.

Vozačke kartice o kvalifikacijama koje su izdale države članice uzajamno se priznaju. Prilikom izdavanja vozačke kartice o kvalifikacijama nadležna tijela provjeravaju valjanost vozačke dozvole s obzirom na kategoriju dotičnog vozila.

2. Vozaču iz članka 1. točke (b) ove Direktive koji upravlja vozilom namijenjenim za cestovni prijevoz robe također se dopušta da kvalifikaciju i osposobljavanje predviđene u ovoj Direktivi dokaže putem potvrde za vozače predviđene u Uredbi (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹ pod uvjetom da se na njoj nalazi oznaka „95” Unije. Za potrebe ove Direktive država članica izdavateljica navodi oznaku „95” Unije u odjeljku za napomene u potvrdi ako je dotični vozač ispunio zahtjeve u pogledu kvalifikacije i osposobljavanja predviđene u ovoj Direktivi.
3. Potvrde za vozače koje ne nose oznaku „95” Unije i koje su izdane prije 23. svibnja 2020. u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 1072/2009, a posebno njegovim stavkom 7., s ciljem potvrđivanja usklađenosti sa zahtjevima u pogledu osposobljavanja na temelju ove Direktive, prihvaćaju se kao dokaz o kvalifikacijama do datuma njihova isteka.

¹ Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta (SL L 300, 14.11.2009., str. 72.).

Članak 11.

Mreža za izvršavanje

1. Za potrebe izvršavanja države članice razmjenjuju informacije o izdanim ili povučenim SSO-ima. U tu svrhu države članice u suradnji s Komisijom razvijaju elektroničku mrežu ili rade na proširenju postojeće mreže, vodeći računa o Komisijinoj ocjeni najisplativije opcije.
2. Mreža može sadržavati informacije zabilježene u SSO-ima kao i informacije o administrativnim postupcima povezanim s SSO-ima.
3. Države članice osiguravaju da se obrada podataka provodi isključivo za potrebe provjere usklađenosti s ovom Direktivom, a posebno sa zahtjevima u pogledu osposobljavanja utvrđenima u ovoj Direktivi, u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

4. Pristup mreži mora biti zaštićen. Države članice mogu odobriti pristup samo nadležnim tijelima koja su odgovorna za provedbu ove Direktive i nadzor nad usklađenosti s njome.

Članak 12.

Prilagodba znanstvenom i tehničkom napretku

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 13. u vezi s izmjenama priloga I. i II. radi njihove prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Članak 13.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 12. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 26. srpnja 2019. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 12. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 12. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 14.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 2003/59/EZ, kako je izmijenjena aktima navedenima u dijelu A Priloga IV., stavlja se izvan snage, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datuma početka primjene direktiva, koji su navedeni u dijelu B Priloga IV.

Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga V.

Članak 15.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 16.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

PRILOG I.

MINIMALNI ZAHTJEVI U POGLEDU KVALIFIKACIJE I OSPOSOBLJAVANJA

ODJELJAK 1.: POPIS PREDMETA

Znanje koje države članice trebaju uzeti u obzir pri utvrđivanju početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja vozača mora obuhvaćati barem predmete s ovog popisa. Kandidati za vozače moraju dostići razinu znanja i praktičnih sposobnosti potrebnu za posve sigurno upravljanje motornim vozilima odgovarajuće kategorijem vozačke dozvole .

Minimalna razina kvalifikacije mora biti usporediva najmanje s razinom 2 Europskog kvalifikacijskog okvira, kako je predviđeno u Prilogu II. Preporuci Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008¹.

1. Napredno osposobljavanje iz racionalne vožnje temeljeno na sigurnosnim propisima

Sve vozačke dozvole:

1.1. Cilj: poznavanje osobina prijenosnog sustava kako bi se mogao najučinkovitije koristiti:

zakrivljenosti vezane uz zakretni moment, snagu i specifičnu potrošnja motora, područje optimalnog korištenja brojača okretaja, dijagrami pokrivenosti prijenosnih odnosa mjenjača.

1.2. Cilj: poznavanje tehničkih osobina i rada sigurnosnih mehanizama kako bi se kontroliralo vozilo, habanje svelo na najmanju moguću razinu i spriječile smetnje u radu:

ograničenja upotrebe kočnica i usporivača, kombinirana upotreba kočnica i usporivača, učinkovitije iskorištavanje omjera brzine i prijenosnika, upotreba inercije vozila, primjena metoda usporavanja i kočenja na nizbrdicama, postupak u slučaju kvara, primjena elektroničkih i mehaničkih uređaja kao što su elektronički program stabilnosti (ESP), napredni sustav za kočenje u nuždi (AEBS), protublokirajući kočioni sustav (ABS), sustav

¹ Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi Europskog kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje (SL C 111, 6.5.2008., str. 1.).

kontrole proklizavanja (TCS) i nadzorni sustavi u vozilu (IVMS) te drugi uređaji za pomoć u vožnji ili automatizaciju vožnje čija je upotreba odobrena.

1.3. Cilj: sposobnost optimizacije potrošnje goriva:

optimizacija potrošnje goriva primjenom znanja i iskustva iz točaka 1.1. i 1.2., važnost predviđanja protoka prometa, odgovarajući razmak u odnosu na druga vozila i korištenje momenta vozila, stalna brzina, miran način vožnje (*smooth driving style*) i odgovarajući tlak u gumama, kao i poznavanje inteligentnih prometnih sustava kojima se unaprjeđuje učinkovitost vožnje i pomaže pri planiranju ruta.

1.4. Cilj: sposobnost predviđanja i procjene rizika u prometu te prilagodba na rizike:

svijest o različitim uvjetima na cesti, u prometu i vremenskim uvjetima i prilagođavanje njima te predviđanje predstojećih događaja; znanje o tome kako pripremiti i planirati putovanje tijekom neuobičajenih vremenskih uvjeta; poznavanje upotrebe povezane sigurnosne opreme i znanje o tome kada se mora dogoditi ili otkazati putovanje zbog ekstremnih vremenskih prilika; prilagođavanje rizicima u prometu, uključujući opasno ponašanje u prometu ili rastresenu vožnju (zbog korištenja elektroničkih uređaja, konzumiranja hrane ili pića itd.); prepoznavanje opasnih situacija i prilagođavanje njima te sposobnost nošenja sa stresom koji one izazivaju, posebice s obzirom na dimenzije i masu vozila i s obzirom na ranjive sudionike u cestovnom prometu, kao što su pješaci, biciklisti i motorna vozila na dva kotača;

utvrđivanje mogućih opasnih situacija i pravilno tumačenje načina na koje se one mogu pretvoriti u situacije u kojima više nije moguće izbjeći sudare te odabir i provedba radnji kojima se povećavaju sigurnosni razmaci u tolikoj mjeri da je još uvijek moguće izbjeći sudar u slučaju nastanka mogućih opasnih situacija.

Vozačke dozvole C, C + E, CI, CI + E

1.5. Cilj: sposobnost utovara vozila uzimajući u obzir sigurnosne propise i ispravnu upotrebu vozila:

sile koje utječu na vozilo tijekom vožnje, upotreba prijenosnih odnosa mjenjača u skladu s opterećenjem vozila i karakteristikama ceste, upotreba automatskih sustava prijenosa, izračun nosivosti vozila ili skupine vozila, izračun ukupnog volumena, raspodjela

opterećenja, posljedice preopterećenja osovine, stabilnost vozila i težište, vrste pakiranja i paleta;

glavne kategorije robe koje je potrebno zaštititi, tehnike učvršćivanja i privezivanja, upotreba zaštitnih remena, provjera sredstava osiguranja, korištenje opreme za rukovanje teretom, postavljanje i uklanjanje cerade.

Vozačke dozvole D, D + E, DI, DI + E

1.6. Cilj: sposobnost osiguranja udobnosti i sigurnosti putnika:

prilagođavanje uzdužnog i postranoga gibanja, poštovanje drugih sudionika u prometu, položaj na cesti, lagano kočenje, dinamika trzaja, korištenje posebnih infrastruktura (javne površine, namjenski trakovi), rješavanje sukoba između sigurne vožnje i drugih uloga vozača, interakcija s putnicima, posebnosti određenih skupina putnika (osobe s invaliditetom, djeca).

1.7. Cilj: sposobnost utovara vozila uzimajući u obzir sigurnosne propise i ispravnu upotrebu vozila:

sile koje utječu na vozilo tijekom vožnje, upotreba prijenosnih odnosa mjenjača u skladu s opterećenjem vozila i karakteristikama ceste, upotreba automatskih sustava prijenosa, izračun nosivosti vozila ili skupine vozila, raspodjela opterećenja, posljedice preopterećenja osovine, stabilnost vozila i težište.

2. Primjena propisa

Sve dozvole

2.1. Cilj: poznavanje socijalnog okoliša cestovnog prometa i propisa koji ga uređuju:

najdulja neprekinuta vožnja specifična za prijevoznu djelatnost; načela, primjena i posljedice uredbi (EZ) br. 561/2006¹ i (EU) br. 165/2014¹ Europskog Parlamenta i Vijeća;

¹ Uredba (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 (SL L 102, 11.4.2006., str. 1.).

kazne za neupotrebu, nepravilnu upotrebu tahografa ili neovlašteno rukovanje tahografom; poznavanje socijalnog okoliša cestovnog prometa: prava i obveze vozača u pogledu početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja.

Vozačke dozvole C, C + E, CI, CI + E

2.2. Cilj: poznavanje propisa o prijevozu robe:

operativne licencije; dokumenti koji se moraju nalaziti u vozilu; zabrana korištenja određenih cesta; naknade za korištenje cesta; obveze na temelju tipskih ugovora o prijevozu robe; sastavljanje dokumenata od kojih se ugovor o prijevozu sastoji; dozvole za međunarodni prijevoz; obveze na temelju Konvencije o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom; sastavljanje međunarodnog teretnog lista; prelazak granica; otpremnici; posebni popratni dokumenti pri prijevozu robe.

Vozačke dozvole D, D + E, DI, DI + E

2.3. Cilj: poznavanje propisa o prijevozu putnika:

prijevoz posebnih skupina putnika; sigurnosna oprema u autobusima; sigurnosni pojasevi; opterećenje vozila.

3. Zdravlje, sigurnost na cesti i zaštita okoliša, usluge, logistika

Sve vozačke dozvole

3.1. Cilj: osvješćivanje vozača o opasnostima na cesti i nesrećama na radu:

vrste nesreća na radu u prometu, statistika nesreća na cesti, sudjelovanje kamiona/autobusa, ljudske, materijalne i financijske posljedice.

3.2. Cilj: sposobnost sprečavanja kaznenih djela i trgovine nezakonitim useljenicima:

¹ Uredba (EU) br. 165/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o tahografima u cestovnom prometu, stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet (SL L 60, 28.2.2014., str. 1.).

opće informacije, posljedice za vozače, preventivne mjere, kontrolni popis, propisi o odgovornosti prijevoznika.

3.3. Cilj: sposobnost sprečavanja fizičkih rizika:

ergonomska načela, rizici povezani s određenim kretnjama i držanjem, fizička kondicija, način rukovanja teretom, osobna zaštita.

3.4. Cilj: osviještenost o važnosti fizičke i mentalne sposobnosti:

načela zdrave, uravnotežene prehrane, učinci alkohola, droga i drugih tvari koje bi mogle utjecati na ponašanje, simptomi, uzroci i učinci umora i stresa, temeljna uloga osnovnog ciklusa rad/odmor.

3.5. Cilj: sposobnost ocjene izvanrednih situacija:

ponašanje u izvanrednoj situaciji: ocjena stanja, izbjegavanje komplikacija zbog prometne nesreće, pozivanje pomoći, pomoć ranjenima i pružanje prve pomoći, ponašanje u slučaju požara, evakuacija putnika iz kamiona/autobusa, osiguravanje sigurnosti putnika, ponašanje u slučaju napada, osnovna načela sastavljanja izvješća o prometnoj nesreći.

3.6. Cilj: sposobnost svojim ponašanjem doprinijeti ugledu trgovačkog društva:

ponašanje vozača i ugled poduzeća: važnost kakvoće vozačevih usluga za trgovačko društvo, uloge vozača, ljudi s kojima se vozač susreće, održavanje vozila, organizacija posla, komercijalne i financijske posljedice spora.

Vozačke dozvole C, C + E, CI, CI + E

3.7. Cilj: poznavanje gospodarskih uvjeta cestovnog prijevoza roba i organizacije tržišta:

cestovni prijevoz u usporedbi s drugim načinima prijevoza (konkurencija, otpremnici), različite aktivnosti u cestovnom prometu (prijevoz uz naknadu, prijevoz za vlastite potrebe, pomoćne prijevozne aktivnosti), organizacija glavnih vrsta prijevozničkih poduzeća i pomoćnih prijevoznih aktivnosti, različite prijevozne specijalizacije (cisterne, prijevoz pri određenoj temperaturi, opasne tvari, prijevoz životinja itd.), promjene u sektoru (diversifikacija usluga koje se pružaju, željeznice i ceste, podugovaranje itd.).

3.8. Cilj: poznavanje gospodarskih uvjeta cestovnog prijevoza putnika i organizacije tržišta:

cestovni prijevoz putnika u usporedbi s drugim načinima prijevoza putnika (željeznica, osobni automobili), različite aktivnosti povezane s cestovnim prijevozom putnika, podizanje svijesti o invaliditetu, prelazak granica (međunarodni prijevoz), organizacija glavnih vrsta trgovačkih društava za cestovni prijevoz putnika.

ODJELJAK 2.: OBVEZNA POČETNA KVALIFIKACIJA PREDVIĐENA ČLANKOM 3. STAVKOM 1. TOČKOM (A)

2.1. Opcija koja obuhvaća i pohađanje tečaja i provjeru znanja

Početna kvalifikacija mora uključivati poduku iz svih predmeta navedenih na popisu iz odjeljka 1. Trajanje poduke za stjecanje početne kvalifikacije mora iznositi 280 sati.

Svaki kandidat za vozača mora odraditi najmanje 20 sati individualne vožnje u vozilu odgovarajuće kategorije koje ispunjava barem zahtjeve za testna vozila utvrđene u Direktivi 2006/126/EZ.

Tijekom individualne vožnje uz kandidata za vozača mora biti instruktor zaposlen u odobrenom centru za osposobljavanje. Svaki kandidat za vozača smije voziti najviše osam sati od 20 sati individualne vožnje na posebnom terenu ili visokokvalitetnom simulatoru kako bi se ocijenila njegova osposobljenost za racionalnu vožnju na temelju sigurnosnih propisa, posebno s obzirom na upravljanje vozilom u različitim uvjetima na cesti i promjenama tih uvjeta na cesti ovisno o vremenskim prilikama, dobu dana ili noći, te sposobnost optimizacije potrošnje goriva.

Države članice mogu dopustiti da se dio osposobljavanja provodi u odobrenom centru za osposobljavanje s pomoću alata ICT-a, poput e-učenja, istodobno osiguravajući održavanje visoke kvalitete i djelotvornosti osposobljavanja te odabirući predmete u kojima se alati ICT-a mogu upotrijebiti na najdjelotvorniji način. Države članice posebno zahtijevaju pouzdanu identifikaciju korisnika i odgovarajuća sredstva kontrole. Specifično osposobljavanje koje se zahtijeva na temelju drugog zakonodavstva Unije države članice mogu uračunati kao dio osposobljavanja. To uključuje, ali nije ograničeno na, osposobljavanje o prijevozu opasnih tvari, koje se zahtijeva na temelju

Direktive 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹, osposobljavanje o podizanju svijesti o invaliditetu na temelju Uredbe (EU) br. 181/2011 Europskog parlamenta i Vijeća² i osposobljavanje o prijevozu životinja na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005³.

Za vozače iz članka 5. stavka 5. obuka za stjecanje početne kvalifikacije mora trajati 70 sati, uključujući pet sati individualne vožnje.

Na kraju tog osposobljavanja nadležna tijela država članica ili subjekt koji ona odrede provode pisanu ili usmenu provjeru znanja vozača. Provjera znanja mora sadržavati barem po jedno pitanje o svakom od ciljeva navedenih na popisu predmeta iz odjeljka 1.

2.2. Opcija koja uključuje provjere znanja

Nadležna tijela država članica ili subjekt koji ona odrede organiziraju provjeru znanja te provjeru vještina i ponašanja kako je navedeno u članku 3. stavku 1. točki (a) podtočki ii. kako bi provjerila ima li kandidat za vozača, u vezi s predmetima i ciljevima navedenima u odjeljku 1., razinu znanja propisanu u tom odjeljku.

(a) Provjera znanja sastoji se od barem dva dijela:

- i. pitanja koja uključuju više mogućih odgovora, pitanja koja zahtijevaju izravan odgovor ili kombinacija tih dviju vrsta pitanja;
- ii. studije slučaja.

Provjera znanja mora trajati najmanje četiri sata.

¹ Direktiva 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari (SL L 260, 30.9.2008., str. 13.).

² Uredba (EU) br. 181/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o pravima putnika u autobusnom prijevozu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (SL L 55, 28.2.2011., str. 1.).

³ Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka i o izmjeni direktiva 64/432/EEZ i 93/119/EZ i Uredbe (EZ) br. 1255/97 (SL L 3, 5.1.2005., str. 1.).

- (b) Provjera vještina i ponašanja sastoji se od dva dijela:
- i. provjera vožnje u svrhu ocjene osposobljenosti za racionalnu vožnju na temelju sigurnosnih propisa. Ako je to moguće, provjera se mora održati na cestama izvan izgrađenih područja, na brzim cestama i autocestama (ili sličnim), kao i na svim vrstama gradskih prometnica koje predstavljaju različite vrste poteškoća s kojima se vozač obično susreće. Bilo bi poželjno da se takva provjera održava u različitim uvjetima gustoće prometa. Vrijeme vožnje na cesti mora se optimalno iskoristiti kako bi se kandidat ocijenio u svim područjima prometa na koja može naići. Ova provjera mora trajati najmanje 90 minuta;
 - ii. provjera vještina i ponašanja koja obuhvaća barem točke 1.5., 1.6., 1.7., 3.2., 3.3. i 3.5. Ova provjera mora trajati najmanje 30 minuta.

Vozilo koje se koristi za provjeru vještina i ponašanja mora ispunjavati barem zahtjeve za testna vozila utvrđene u Direktivi 2006/126/EZ.

Provjera znanja i vještina može se dopuniti trećom provjerom koja se obavlja na posebnom terenu ili na visokokvalitetnom simulatoru kako bi se ocijenila osposobljenost za racionalnu vožnju koja se temelji na sigurnosnim propisima, posebno u vezi s upravljanjem vozilom u različitim uvjetima na cesti i načinom na koji se ti uvjeti na cesti mijenjaju ovisno o vremenskim prilikama i dobu dana ili noći.

Trajanje te neobvezne provjere nije propisano. Ako vozač obavlja takvu provjeru, vrijeme njezina trajanja može se oduzeti od 90 minuta koliko traje provjera vožnje iz podtočke i., no ono ne smije biti duže od 30 minuta.

Za vozače iz članka 5. stavka 5. provjera znanja mora se ograničiti na predmete iz odjeljka 1. koji su relevantni za vozila na koja se nova početna kvalifikacija odnosi. Međutim, ti vozači moraju u cijelosti obaviti provjeru vještina i ponašanja.

ODJELJAK 3.: UBRZANO STJECANJE POČETNE KVALIFIKACIJE PREDVIĐENO U ČLANKU 3. STAVKU 2.

Ubrzano stjecanje početne kvalifikacije mora obuhvaćati poduku iz svih predmeta navedenih na popisu iz odjeljka 1. Trajanje poduke mora iznositi 140 sati.

Svaki kandidat za vozača mora odraditi najmanje 10 sati individualne vožnje u vozilu odgovarajuće kategorije koje ispunjava barem zahtjeve za testna vozila utvrđene u Direktivi 2006/126/EZ.

Tijekom individualne vožnje uz kandidata za vozača mora biti instruktor zaposlen u odobrenom centru za osposobljavanje. Svaki kandidat za vozača smije voziti najviše četiri sata od 10 sati individualne vožnje na posebnom terenu ili visokokvalitetnom simulatoru kako bi se ocijenila njegova osposobljenost za racionalnu vožnju na temelju sigurnosnih propisa, posebno s obzirom na upravljanje vozilom u različitim uvjetima na cesti i promjenama tih uvjeta ovisno o vremenskim prilikama, dobu dana ili noći, te sposobnost optimizacije potrošnje goriva.

Odredbe četvrtog stavka točke 2.1. primjenjuju se i na ubrzano stjecanje početne kvalifikacije.

Za vozače iz članka 5. stavka 5. obuka za ubrzano stjecanje početne kvalifikacije mora trajati 35 sati, uključujući 2,5 sata individualne vožnje.

Na kraju tog osposobljavanja nadležna tijela država članica ili subjekt koji ona odrede provode pisanu ili usmenu provjeru znanja vozača. Provjera znanja mora sadržavati barem po jedno pitanje o svakom od ciljeva navedenih na popisu predmeta iz odjeljka 1.

ODJELJAK 4.: OBVEZNO PERIODIČNO OSPOSOBLJAVANJE PREDVIĐENO U ČLANKU 3. STAVKU 1. TOČKI (B)

Tečajeve obveznog periodičnog osposobljavanja moraju organizirati odobreni centri za osposobljavanje. Navedeni tečajevi moraju trajati po 35 sati svakih pet godina u blokovima od po najmanje sedam sati, koji se mogu raspodijeliti na dva uzastopna dana. Pri primjeni e-učenja odobreni centar za osposobljavanje osigurava održavanje odgovarajuća kvaliteta osposobljavanja, između ostalog i odabirom predmeta u kojima se alati ICT-a mogu upotrijebiti na najdjelotvorniji način. Države članice posebno zahtijevaju pouzdanu identifikaciju korisnika i odgovarajuća sredstva kontrole. Najduže dopušteno trajanje e-učenja je 12 sati. Najmanje jedan blok u sklopu tečaja osposobljavanja mora obuhvatiti predmet povezan sa sigurnošću prometa na cestama. Sadržajem osposobljavanja moraju se uzeti u obzir potrebe za osposobljavanjem koje su specifične za operacije prijevoza koje izvršava vozač, kao i relevantne pravne i tehnološke promjene te bi se njime u najvećoj mogućoj mjeri trebale uzeti u obzir posebne potrebe vozača u pogledu osposobljavanja. Tijekom 35 sati trebalo bi obraditi niz različitih predmeta, uključujući ponavljanje osposobljavanja ako se pokaže da je vozaču potrebno posebno dopunsko osposobljavanje.

Države članice mogu razmotriti da završeno specifično osposobljavanje koje se zahtijeva na temelju drugog zakonodavstva Unije uračunaju kao najviše jedan od propisanih sedmosatnih blokova. To uključuje, ali nije ograničeno na, osposobljavanje o prijevozu opasnih tvari, koje se zahtijeva na temelju Direktive 2008/68/EZ, osposobljavanje o prijevozu životinja na temelju Uredbe (EZ) br. 1/2005 te osposobljavanje o podizanju svijesti o invaliditetu u okviru osposobljavanja za prijevoz putnika na temelju Uredbe (EU) br. 181/2011. Međutim, države članice mogu odlučiti da se završeno specifično osposobljavanje o prijevozu opasnih tvari, koje se zahtijeva na temelju Direktive 2008/68/EZ, uračunava kao dva sedmosatna bloka, pod uvjetom da je to jedino dodatno osposobljavanje koje se uzima u obzir u sklopu periodičnog osposobljavanja.

ODJELJAK 5.: ODOBRENJE POČETNE KVALIFIKACIJE I PERIODIČNOG OSPOSOBLJAVANJA

- 5.1. Centri za osposobljavanje koji sudjeluju u dodjeli početne kvalifikacije i periodičnom osposobljavanju moraju imati odobrenje nadležnih tijela država članica. Odobrenje se izdaje samo na temelju pisanog zahtjeva. Uz zahtjev se moraju priložiti dokumenti koji uključuju sljedeće:
 - 5.1.1. odgovarajući program kvalifikacija i osposobljavanja uz navođenje predmeta koji se podučavaju, predloženog izvedbenog plana i nastavnih metoda;
 - 5.1.2. kvalifikacije i područje rada instruktora;
 - 5.1.3. informacije o mjestu održavanja tečajeva, nastavnim materijalima, sredstvima koja su na raspolaganju za praktičan rad i voznom parku koji se koristi;
 - 5.1.4. uvjete sudjelovanja na tečajevima (broj sudionika).
- 5.2. Nadležno tijelo izdaje odobrenje u pisanom obliku i podložno sljedećim uvjetima:
 - 5.2.1. da je osposobljavanje obavljeno u skladu s dokumentima priloženima zahtjevu;
 - 5.2.2. da nadležno tijelo ima pravo poslati ovlaštene osobe da pomognu s tečajevima osposobljavanja koje provode odobreni centri, kao i da ima pravo nadzirati takve centre u pogledu korištenih sredstava i ispravnog održavanja tečajeva osposobljavanja i provjera znanja;

5.2.3. da se odobrenje može opozvati ili privremeno oduzeti ako uvjeti pod kojima je ono bilo izdano više nisu ispunjeni.

Odobreni centar mora jamčiti da instruktori dobro poznaju najnovije propise i zahtjeve u vezi s osposobljavanjem. U okviru posebnog izbornog postupka instruktori moraju dokazati poznavanje i sadržaj predmeta te pedagoških i didaktičkih metoda. Što se tiče praktičnog dijela osposobljavanja, instruktori moraju dokazati da posjeduju iskustvo kao profesionalni vozači ili slično vozačko iskustvo, poput, primjerice, iskustva instruktora za teška teretna vozila.

Program poduke mora biti u skladu s odobrenjem i mora obuhvaćati predmete s popisa iz odjeljka 1.

PRILOG II.

ODREDBE O OBRASCU EUROPSKE UNIJE ZA VOZAČKU KARTICU O KVALIFIKACIJAMA

1. FIZIČKE ZNAČAJKE VOZAČKE KARTICE O KVALIFIKACIJAMA

Fizičke značajke vozačke kartice o kvalifikacijama moraju biti u skladu s normama ISO 7810 i 7816-1.

Načini provjere jesu li fizičke značajke vozačke kartice o kvalifikacijama u skladu s međunarodnim standardima moraju biti u skladu s normom ISO 10373.

2. INFORMACIJE KOJE SE NAVODE U VOZAČKOJ KARTICI O KVALIFIKACIJAMA

Vozačka kartica o kvalifikacijama mora biti dvostrana.

Prva strana mora sadržavati:

- (a) naslov „vozačka kartica o kvalifikacijama”, otisnut velikim slovima na službenom jeziku ili službenim jezicima države članice koja izdaje vozačku karticu o kvalifikacijama ;
- (b) naziv države članice koja izdaje vozačku karticu o kvalifikacijama (neobvezno);
- (c) razlikovna oznaka države članice koja izdaje vozačku karticu o kvalifikacijama , tiskana u negativu u plavom pravokutniku i okružena s 12 žutih zvjezdica; razlikovne oznake država članica su kako slijedi:

B	:	Belgija
BG	:	Bugarska
CZ	:	Češka
DK	:	Danska
D	:	Njemačka

EST	:	Estonija
IRL	:	Irska
GR	:	Grčka
E	:	Španjolska
F	:	Francuska
HR	:	Hrvatska
I	:	Italija
CY	:	Cipar
LV	:	Latvija
LT	:	Litva
L	:	Luksemburg
H	:	Mađarska
M	:	Malta
NL	:	Nizozemska
A	:	Austrija
PL	:	Poljska
P	:	Portugal
RO	:	Rumunjska
SLO	:	Slovenija
SK	:	Slovačka
FIN	:	Finska

S	:	Švedska
---	---	---------

(d) informacije specifične za vozačku karticu o kvalifikacijama , numerirane kako slijedi:

1. prezime imatelja;
2. ime imatelja;
3. datum i mjesto rođenja imatelja;
4. (a) datum izdavanja;
- (b) datum isteka valjanosti;
- (c) naziv tijela koje izdaje karticu (može se otisnuti na drugoj strani);
- (d) broj različit od broja vozačke dozvole koji će se koristiti u upravne svrhe (neobvezno);
5. (a) broj vozačke dozvole;
- (b) serijski broj;
6. fotografija imatelja;
7. potpis imatelja;
8. uobičajeno boravište ili poštanska adresa imatelja (neobvezno);
9. kategorije vozila za koje vozač ispunjava zahtjeve u pogledu početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja;

(e) naslov „obrazac Europske unije” na jeziku ili jezicima države članice koja izdaje vozačku karticu o kvalifikacijama , te naslov „vozačka kartica o kvalifikacijama” na drugim službenim jezicima Unije, tiskan u plavoj boji tako da čini pozadinu vozačke kartice o kvalifikacijama:

tarjeta de cualificación del conductor

карта за квалификация на водача

Osvědčení profesní způsobilosti řidiče

Chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

juhi pädevustunnistus

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

cárta cáilíochta tiománaí

vozačka kartica o kvalifikacijama

carta di qualificazione del conducente

vadītāja kvalifikācijas apliecība

vairuotojo kvalifikacinė kortelė

gépjarművezetői képesítési igazolvány

karta ta' kwalifika tas-sewwieq

kwalificatiekaart bestuurder

karta kwalifikacji kierowcy

carta de qualificação de motorista

cartelă de pregătire profesională a conducătorului auto

kvalifikačná karta vodičakartica o usposobljenosti voznika

kuljettajan ammattipätevyyskortti

yrkeskompetensbevis för förare;

(f) referentne boje:

- plava: Pantone Reflex blue,
- žuta: Pantone yellow;

Druga strana mora sadržavati:

- (a) 9. kategorije vozila za koje vozač ispunjava zahtjeve u pogledu početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja;
 - 10. usklađenu oznaku „95” Unije predviđenu u Prilogu I. Direktivi 2006/126/EZ;
 - 11. prostor predviđen za eventualni unos od strane države članice koja izdaje vozačku karticu o kvalifikacijama ključnih administrativnih podataka ili podataka koji se odnose na sigurnost prometa na cestama (neobvezno). Ako se podaci odnose na neku od stavki iz ovog Priloga, takvim podacima mora prethoditi odgovarajući broj stavke;
- (b) pojašnjenje numeriranih unosa navedenih na prvoj i drugoj strani vozačke kartice o kvalifikacijama (barem unosa pod 1., 2., 3., 4.a, 4.b, 4.c, 5.a, 5.b i 10.).

Ako država članica te stavke želi upisati na nacionalnom jeziku koji nije jedan od sljedećih jezika: bugarski, češki, danski, engleski, estonski, finski, francuski, grčki, hrvatski, latvijski, litavski, mađarski, malteški, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, rumunjski, slovački, slovenski, španjolski, švedski i talijanski izrađuje dvojezičnu inačicu vozačke kartice o kvalifikacijama upotrebom jednog od gore navedenih jezika, ne dovodeći u pitanje druge odredbe ovog Priloga.

3. ZAŠTITA, UKLJUČUJUĆI ZAŠTITU PODATAKA

Svrha različitih sastavnih dijelova vozačke kartice o kvalifikacijama jest spriječiti krivotvorenje ili neovlašteno rukovanje i otkriti svaki takav pokušaj.

Države članice moraju osigurati razinu zaštite vozačke kartice o kvalifikacijama koja je barem usporediva s razinom zaštite vozačke dozvole.

4. POSEBNE ODREDBE

Nakon savjetovanja s Komisijom, države članice mogu, ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog Priloga, dodati boje ili oznake, primjerice, crtični kod, nacionalne simbole i zaštitne elemente.

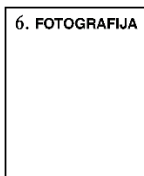
U vezi s međusobnim priznavanjem vozačkih kartica o kvalifikacijama, crtični kod ne smije sadržavati nikakve druge informacije osim onih koje su već čitljivo navedene na vozačkoj kartici o kvalifikacijama ili koje su nužne za postupak izdavanja kartice.

5. PRIJELAZNE ODREDBE

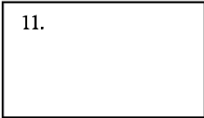
Vozačke kartice o kvalifikacijama izdane prije 23. svibnja 2020. valjane su do njihova datuma isteka.

6. OBRAZAC EUROPSKE UNIJE ZA VOZAČKU KARTICU O KVALIFIKACIJAMA

Str. 1.

VOZAČKA KARTICA		(DRŽAVA ČLANICA)
 6. FOTOGRAFIJA 	1.	
	2.	
	3.	
	4.a	4.b
	4.c	4.d
	5.a	5.b
	7.	
	(8.)	
	9.	

Str. 2.

11. 1. Prezime 2. Ime 3. Datum i mjesto rođenja 4a. Datum izdavanja kartice 4b. Datum isteka roka valjanosti kartice 4c. Naziv tijela koje je izdalo karticu 5a. Broj vozačke dozvole 5b. Broj vozačke kartice 10. ⚡ Oznaka Unije ⚡	9.	10.
	C1	
	C	
	D1	
	D	
	C1E	
	CE	
	D1E	
	DE	

PRILOG III.

**KORELACIJSKA TABLICA ZA UPUĆIVANJA NA ODREĐENE KATEGORIJE
VOZAČKIH DOZVOLA**

Upućivanje u ovoj Direktivi	Upućivanje u Direktivi 2006/126/EZ
C + E	CE
C1 + E	C1E
D + E	DE
D1 + E	D1E

PRILOG IV.

Dio A

**Direktiva stavljena izvan snage s naknadnim izmjenama
(iz članka 14.)**

Direktiva 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 226, 10.9.2003., str. 4.)	
Direktiva Vijeća 2004/66/EZ (SL L 168, 1.5.2004., str. 35.)	samo točka IV.2 Priloga
Direktiva Vijeća 2006/103/EZ (SL L 363, 20.12.2006., str. 344.)	samo točka A.6 Priloga
Uredba (EZ) br. 1137/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 21.11.2008., str. 1.)	samo točka 9.11 Priloga
Direktiva Vijeća 2013/22/EU (SL L 158, 10.6.2013., str. 356.)	samo točka A.4 Priloga
Direktiva (EU) 2018/645 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 112, 2.5.2018., str. 29.)	samo Članak 1 i Prilog
Uredba (EU) 2019/1243 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 198, 25.7.2019., str. 241.)	samo točka IX.5 Priloga

Dio B

**Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo i datumi početka primjene
(iz članka 14.)**

Direktiva	Rok za prenošenje	Datum početka primjene
2003/59/EZ	10. rujna 2006.	10. rujna 2008. u pogledu početne kvalifikacije potrebne za upravljanje vozilima kategorija vozačkih dozvola D1, D1 + E, D i D + E 10. rujna 2009. u pogledu početne kvalifikacije potrebne za upravljanje vozilima kategorija vozačkih dozvola C1, C1 + E, C i C + E
(EU) 2018/645	23. svibnja 2020., uz iznimku članka 1. točke 6. 23. svibnja 2021. u pogledu članka 1. točke 6.	

PRILOG V.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 2003/59/EZ	Ova Direktiva
Članci 1. do 7.	Članci 1. do 7.
Članak 8. stavak 1.	Članak 8. stavak 1.
Članak 8. stavak 2. prvi podstavak uvodni dio i točka (a)	Članak 8. stavak 2. prvi podstavak
Članak 8. stavak 2. prvi podstavak točka (b)	–
Članak 8. stavak 2. drugi podstavak	Članak 8. stavak 2 drugi podstavak
Članak 8. stavci 3., 4. i 5.	Članak 8. stavci 3., 4. i 5.
Članci 9. i 10.	Članci 9. i 10.
Članak 10.a	Članak 11.
Članak 11.	Članak 12.
Članak 11.a	Članak 13.
Članak 13.	–
Članak 14.	–
Članak 15.	Članak 14.
Članak 16.	Članak 15.
Članak 17.	Članak 16.
Prilog I.	Prilog I.
Prilog II.	Prilog II.
Prilog III.	Prilog III.
–	Prilog IV.
–	Prilog V.